

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Könyvtárpedagógiai Programja

**Készítette: Fazekas Mária
könyvtárostánár**

2021

Tartalom

1	A könyvtár adatai és rövid bemutatása	3
1.1	Alapadatok.....	3
1.2	Rövid bemutatás	3
2	A könyvtár jogszabályban meghatározott alapkövetelményei és feladatai.....	4
2.1	A könyvtár működéséhez szükséges alapkövetelmények:	4
2.2	A könyvtár feladatai	4
3	A könyvtár szolgáltatásai, a szolgáltatások igénybevételének módja.....	5
3.1	A könyvtár szolgáltatásai.....	5
3.2	A szolgáltatások igénybevételének módja.....	5
4	A könyvtárpedagógia fogalma, a Könyvtárpedagógiai Program céljai	5
4.1	A könyvtárpedagógia fogalma.....	5
4.2	A Könyvtárpedagógiai Program céljai	5
5	Könyvtárhasználati tananyagtartalmak a gimnáziumi helyi tantervekben a 9-12. évfolyam számára.....	6
5.1	A 2012-es tartalmi szabályozókhöz igazodó könyvtárhasználati ismeretek	6
5.2	A 2020-as tartalmi szabályozókhöz igazodó könyvtárhasználati ismeretek	11
6	Zárszó.....	14
7	Felhasznált források jegyzéke	15

1 A könyvtár adatai és rövid bemutatása

1.1 Alapadatok

Név: Szekszárdi I. Béla Gimnázium Könyvtára

Cím: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.

Telefon: 06/74/ 511-077

1.2 Rövid bemutatás

Az I. Béla Gimnázium közép fokú oktatási intézmény, ahol nappali rendszerben négy évfolyamos gimnáziumi oktatás, öt évfolyamos nyelvi tagozatos képzés (NYEK), valamint egy évfolyamos Arany János Kollégiumi Program (AJKP) képzés folyik. Könyvtárunk gimnáziumi könyvtár, mely az intézmény szerves része. Felszereltsége megfelelő a könyvtári feladatok ellátására, rendelkezésre állnak a szükséges tárgyi és személyi feltételek. A könyvtárostani feladatokat egy fő rész munkaidőben foglalkoztatott könyvtárostani látja el.

A könyvtár alapvető feladata a Pedagógiai Programmal összhangban az iskolán belül folyó oktató- nevelő munka szakirodalmi támogatása, az általános műveltség, az önálló tanulás és tájékozódás fejlesztése, könyvtárhasználati ismeretek átadása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása.

A könyvtár szabadpolcos ETO-rend szerint rendezett állománya a képzési sajátosságokhoz igazodva megközelítőleg 30.000 dokumentum. Ennek jelentős része könyv és tankönyv, kisebb része egyéb dokumentum (audiovizuális. számítógépes dokumentum, folyóirat és hangzóanyag). A könyvek nagyobb része kölcsönözhető, kisebb részük helyben olvasható kézikönyvtári állomány.

Az összetételt tekintve a következő csoportok különíthetők el: szép-és szakirodalom. A szépirodalmon belül elkülönítve találhatók meg a kötelező olvasmányok és a verseskötetek, mert ezeket keresik legtöbbször a tanulók. A szakirodalmi állományrészben megtalálhatók a legfontosabb általános és szakenciklopédiák, lexikonok, egy-és többnyelvű szótárak, valamint az egyes tudományterületek legalapvetőbb referenzművei és az érettségi feladatgyűjtemények, példatárak.¹

¹ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzat 2020. p. 60.

URL:

http://ibela.sulinet.hu//gimnazium/sites/default/files/OM_036394_I_B%C3%A9la_SZMSZ_2020_08_31_kozze_tett.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.); valamint a 2016/2017-es tanévben Fazekas Mária által készített könyvtárostani portfólióból az intézmény bemutatását tartalmazó dokumentum részlete.

2 A könyvtár jogszabályban meghatározott alapkövetelményei és feladatai

2.1 A könyvtár működéséhez szükséges alapkövetelmények:

- a) a használók által könnyen megközelíthető könyvtárhelyiség, amely alkalmas az állomány szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására
- b) legalább háromezer könyvtári dokumentum megléte
- c) tanítási napokon a tanulók, a pedagógusok részére megfelelő időpontban a nyitva tartás biztosítása
- d) rendelkezik a különböző információhordozók használatához, az újabb dokumentumok előállításához, a könyvtár működtetéséhez szükséges nyilvántartások vezetéséhez, katalógus-építéséhez szükséges eszközökkel.²

2.2 A könyvtár feladatai

- a) gyűjtemény nyilvántartásba vétele, folyamatos fejlesztése, feltárása, gondozása, az olvasók rendelkezésére bocsátása és megőrzése
- b) olvasószolgálat és tájékoztatás a dokumentumokról és szolgáltatásokról, a könyvtári rendszer keretein belül elérhető további lehetőségekről
- c) az iskola Pedagógiai Programja szerinti tanórai foglalkozások tartása, könyvtárhasználati ismeretek átadása
- d) a könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos helyben használatának, illetve kölcsönzésének biztosítása
- g) a Pedagógiai Programmal összhangban a könyvtári állomány fejlesztése a tanulók és a pedagógusok igényeinek figyelembevételével
- f) tankönyvrendelési feladatok, tartós tankönyvek, segédkönyvek kölcsönzése tanulóink, pedagógusaink számára, a tankönyvállomány folyamatos gondozása
- g) a könyvtári ügyviteli dokumentumok vezetése, naprakészen tartása
- h) kapcsolattartás más, főként a környékbeli megyei és városi könyvtárakkal³

² A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzat 2020. idézett mű (a továbbiakban i.m.) p. 57.

³ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzat 2020. i.m. p. 57-58.

3 A könyvtár szolgáltatásai, a szolgáltatások igénybevételének módja

3.1 A könyvtár szolgáltatásai

- olvasószolgálat és kölcsönzés
- az olvasótermi állomány helyben használata
- könyvtári órák, egyéb foglalkozások tartása
- számítógéphasználat és információgyűjtés az internetről a könyvtárostánár segítségével
- tájékoztatás kérése a könyvtárostól a könyvtárhasználat szabályairól, a könyvtári szolgáltatásokról, más könyvtárak által igénybe vehető szolgáltatásokról
- témafigyelés, irodalomkutatás⁴

3.2 A szolgáltatások igénybevételének módja

A könyvtár szolgáltatásait a gimnázium minden diákja és dolgozója igénybe veheti nyitvatartási időben a könyvtárhasználati szabályok elfogadásával és betartásával.

4 A könyvtárpedagógia fogalma, a Könyvtárpedagógiai Program céljai

4.1 A könyvtárpedagógia fogalma

A könyvtárpedagógia a pedagógiának a könyvtárhasználat tanítására irányuló része. Magában foglalja a könyvtári dokumentumok felhasználásával való ismeretszerzés elméletét és gyakorlatát valamint a tanulók személyiségének fejlesztését az olvasáson keresztül.⁵

4.2 A Könyvtárpedagógiai Program céljai

- az önművelés igényének és képességének megalapozása a tanulóknak a könyvtári lehetőségek segítségével, támogatni az egész életen át tartó tanulást, az információs társadalom folyamatos és újabb kihívásaival szembeni megfelelést
- kialakítani a tanulóknak a könyvhöz, a könyvtárhoz, valamint az olvasáshoz fűződő pozitív magatartást
- a tanulók felkészítése önálló ismeretszerzésre és könyvtárhasználatra, tudatosítani bennük, hogy a könyvtár egyfajta forrásközpont és kulturális tér, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének helyszíne

⁴ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzat 2020. i.m. p. 58.

⁵ Könyvtárpedagógiai Program Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium. Készítette: Czett Lászlóné könyvtáros. Pécs, 2016. 12. 04. p. 3. URL: http://www.kodaly-pecs.sulinet.hu/weboldal/doc/konyvtar_pedprog.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 05.)

- a könyvtárhasználati tudás eszközként való beépítése a tanulók tantárgyi képzésébe
- kialakítani a tanulóknál a szellemi munka iránti tiszteletet és megbecsülést
- a tanulóknak megtanítani az információkeresést, az információ feldolgozását, és alkalmazását, fejleszteni az információs műveltséget
- felhívni a tanulók figyelmét és tudatosítani bennük az információk közötti kritikus válogatás képességének szükségességét és fontosságát, a kritikai gondolkodás fejlesztése
- megismertetni a tanulókkal az információkezelés jogi és etikai szabályait
- a tanulók ismerjék meg és használják a könyvtári információhordozókat
- a kevésbé motivált tanulók felzárkóztatása, tehetséggondozás
- a tanulók személyiségének, önismeretének és szociális kompetenciáinak fejlesztése⁶

5 Könyvtárhasználati tananyagtartalmak a gimnáziumi helyi tantervekben a 9-12. évfolyam számára

A gimnáziumban a könyvtárhasználat témakörei elsődlegesen a digitális kultúra, korábbi nevén informatika tantárgyban jelennek meg. Másodlagos befogadó tantárgya pedig a magyar nyelv és irodalom. A könyvtárhasználat a többi tantárgyban (például történelem, közösségi nevelés, korábban osztályfőnöki órák, természettudományos tantárgyak) egy-egy témakört, tevékenységet (például kiselőadás készítése, kisebb kutatómunka) érintve jelennek meg, amely szaktanárral előzetesen egyeztetve könyvtári szakóra keretében kerül feldolgozásra. A tanulás tanítása azonban folyamatos feladat minden tantárgy esetében, ott a könyvtárhasználat a következőképpen jelenik meg: „meg kell tanítani hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások...”⁷

5.1 A 2012-es tartalmi szabályozókhöz igazodó könyvtárhasználati ismeretek

A 2020/2021-es tanévtől fokozatosan kifutó rendszerű 2012-es NAT-hoz igazodó, a kerettantervekre épülő érintett helyi tantervek általános és részletes céljait, követelményeit azért tekintetem át, mert a 2021/2022-es tanévben 11. osztályos, illetve 12. osztályos tanulók még eszerint a követelményrendszer szerint tanulnak.

⁶ Könyvtárpedagógiai Program Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium. i.m. p. 3., 5.

⁷ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Pedagógiai Program 2020. p. 213. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/Alapdok_2021/OM036394_PED_PROGRAM.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

Befogadó tantárgy: Informatika – általános célok

- A tanuló ismerje a könyvtártípusok általános szolgáltatásait, gyűjtőkörét és tereit.
- A tanuló legyen képes a könyvtár eszközeit, forrásait önálló tanulása érdekében használni.
- A tanuló ismerje az elektronikus könyvtárak és az elektronikus könyvformátumok lehetőségeit.
- A tanuló tudjon az információforrásokkal tervezett munkát végezni. Legyen képes könyvtári katalógusban konkrét dokumentumról és egy témáról tájékozódni. Tudja komplex és alkotó módon használni a forrásokat, ismerje a forrásfelhasználás etikai követelményeit, és tudja alkalmazni szabályait.
- A tanuló rendelkezzen minél átfogóbb és modernebb könyvtárképpel, ismerje saját igényeit, szokásait, tudását, annak érdekében, hogy azt tudatosan és hatékonyan alkalmazhassa, fejleszthesse tanulmányai és a középiskolai évek után is. A fejlesztés során az információs problémamegoldás folyamatának, a probléma megoldásának önálló, személyre, helyzetre szabott alakítása, irányítása szükséges tanulmányi és hétköznapi helyzetekben egyaránt. Ennek érdekében a könyvtári rendszer teljes körű szolgáltatásai között való eligazodás, önálló tájékozódás szükséges.
- A tanulói hatékony könyvtárhasználat érdekében a korábbi évek során megismert forrástípusok és konkrét források felhasználási célhoz viszonyított információs értékének megállapítására, újabb könyvtári, szakirodalmi és közhasznú adatbázisok és honlapok megismerésére, használatára kerül sor.⁸

Befogadó tantárgy: Informatika – részletes célok, követelmények⁹

Évfolyam	Tananyag	Óraszám
9.	Az infokommunikáció médiainformatika témakörön belül: információszerzés elektronikus könyvtárakból	az infokommunikáció témakör teljes óraszám: 8 óra

⁸ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Informatika 2015. p. 5, 9. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Informatika_2015.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

⁹ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Informatika 2015. i.m. p.15, 52-57, 99-102, 138.

<i>Az évfolyamon belül van az Arany János Kollégiumi Program</i>	<i>Könyvtári informatika (iskolai könyvtár, elektronikus könyvtárak) részletes témakörei:</i> - A könyvtárak alapfeladatai, könyvtártípusok - Könyvtári szolgáltatások irányított alkalmazása a tanulásban és a tájékozódásban - Könyvtári honlapok, katalógusok, adatbázisok és irányított használatuk, internetes dokumentumok - Kézikönyvek, ismeretterjesztő források önálló kiválasztása, felhasználása tanulmányi célokhoz - Hivatkozások, elterjedtebb hivatkozási stílusok. A leggyakrabban használt dokumentumtípusok esetén, egyszerű bibliográfiai leírás készítése	2 óra
10.	Könyvtári informatika részletes témakörei: - A települési közkönyvtár önálló használata, könyvtárlátogatás - Könyvtártípusok, egyéb információs intézmények, a könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése - Könyvtári szolgáltatások, a könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban; a könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése - Könyvtári és közhasznú adatbázisok használati útmutató segítségével történő önálló használata; rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár- és internethasználat - Információkeresés: a médiumok, a közléstípusok tartalmi megbízhatósága; információkeresési stratégiák ismerete; önálló információszerzés katalógusokból, adatbázisokból, általános és ismeretterjesztő művekből; releváns információk kiválasztása hagyományos és elektronikus információhordozókból; a hiteles forrás jellemzőinek ismerete, forrástípusok rendszerezése információs értékük szerint; a talált információk kritikus értékelése - Az iskolai könyvtári tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával	6 óra

	- Dokumentumtípusok, alapvető kézikönyvek az egyes tudományterületeken; időszaki kiadványok önálló használata; elektronikus könyvek, digitalizált dokumentumok - Komplex feladathoz történő, önálló forráskiválasztás-és felhasználás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembevételével - Bibliográfiai hivatkozás, hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése irányítottan és önállóan könyvekről, folyóiratcikkekről, elektronikus dokumentumokról, az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása - A források alkotó felhasználása az etikai normák követésével	
12.	Könyvtári informatika részletes témakörei (érettségire való felkészítéshez): - Könyvtártípusok, információs intézmények, a könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése. A települési közkönyvtár önálló használata, könyvtárlátogatás - Könyvtári szolgáltatások - A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban - A könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése - Könyvtári és közhasznú adatbázisok használati útmutató segítségével történő önálló használata - Rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár-és internethasználat - Információkeresés: a médiumok, a közléstípusok tartalmi megbízhatósága; információkeresési stratégiák ismerete; önálló információszerzés katalógusokból, adatbázisokból, általános és ismeretterjesztő művekből; releváns információk kiválasztása hagyományos és elektronikus információhordozókból; a hiteles forrás jellemzőinek ismerete, forrástípusok rendszerezése információs értékük szerint; a talált információk kritikus értékelése - Az iskolai könyvtári tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával	4 óra

	- Dokumentumtípusok, alapvető kézikönyvek az egyes tudományterületeken; időszaki kiadványok önálló használata; elektronikus könyvek, digitalizált dokumentumok - Komplex feladathoz történő, önálló forráskiválasztás-és felhasználás a feladat céljának és a forrás információk értékének figyelembevételével	
--	---	--

Befogadó tantárgy: Magyar nyelv és irodalom – általános célok

- A digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés módszerei, a könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása.
- A tanuló feladata a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása, az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása.
- A tanuló megfelelő mértékű könyvtári tájékozottságra tesz szert.¹⁰

Befogadó tantárgy: Magyar nyelv és irodalom – részletes célok, követelmények¹¹

Évfolyam	Tananyag	Óraszám
9-12. évfolyam	- Rendszeres könyvtárhasználat - Különböző információhordozók ismerete - Hagyományos és elektronikus katalógusok, bibliográfiák és adatbázisok (pl. Magyar Elektronikus Könyvtár) használata - Önálló több forrástípusra is kiterő könyvtári anyaggyűjtés, kutatómunka (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) - Az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása, az idézés szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása)	Beépítve az érintett témakörök meghatározott alapórászámába, azon belül szaktanári döntés alapján ráfordított időkeret szerint, általában 1-2 tanóra.

¹⁰ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Magyar nyelv és irodalom 2015. p. 4, 24. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Magyar nyelv es irodalom_2015.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

¹¹ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Magyar nyelv és irodalom 2015. i.m. p. 4-72.

<i>A 9. évfolyamon belül van az Arany János Kollégiumi Program¹²</i>	- Pontos forrásmegjelölés. Egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása - <i>Tájékozódás a könyvtár dokumentumai között, a dokumentumok fajtái és jellemzői (az egyes részek felhasználási módja, a katalógusrendszer megismerése)</i> - <i>A könyvtári segédanyagok (lexikon enciklopédia, szótár, adattár stb.) alkalmazása. Tapasztalatszerzés a segédanyagok, lexikonok, szak- és ismeretterjesztő irodalom használatában</i> - <i>Az elektronikus információhordozók kezelésének gyakorlása</i>	2 óra
--	--	--------------

5.2 A 2020-as tartalmi szabályozókhöz igazodó könyvtárhasználati ismeretek

A 2020-as felmenő rendszerben bevezetésre kerülő NAT-ban és az arra épülő kerettantervekben, a helyi tanterveken belül a digitális kultúra, valamint a magyar nyelv és irodalom és a közösségi nevelés tantárgyakban elsősorban általános célokat és követelményeket találunk, kisebb részben konkrétumokat, amelyek a könyvtárhasználatra vonatkoznak 9-12. évfolyamon.

Befogadó tantárgy: Digitális kultúra - általános célok:

- A tanuló ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét.
- A tanuló etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.¹³

¹² A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Magyar nyelv és irodalom 2015. i.m. p. 87.

¹³ Könyvtárismeretet, könyvtárhasználatot érintő szövegkiemelések a NAT 2020-ból: könyvtárostanárok számára készített könyvtárostánári levelezőlistáról származó Word formátumú belső munkaanyag. Összeáll. Dömsödy Andrea. Bp: OPKM, készült 2020 februárjában.

Befogadó tantárgy: Digitális kultúra - részletes követelmények¹⁴

Évfolyam	Tananyag	Óraszám
9. Az évfolyamon belül van az Arany János Kollégiumi Program	<i>Könyvtári informatika részletes témakörei:</i> - Könyvtárak szerepe, típusai - A könyvtárak alapfeladatai <i>Könyvtári honlapok, katalógusok, adatbázisok és irányított használatauk, internetes dokumentumok</i> - Könyvtári szolgáltatások irányított alkalmazása a tanulásban és a tájékozódásban - Kézikönyvek, ismeretterjesztő források önálló kiválasztása, felhasználása tanulmányi célokhoz <i>Hivatkozások. elterjedtebb hivatkozási stílusok. a leggyakrabban használt dokumentumtípusok esetén, egyszerű bibliográfiai leírás készítése</i> - Az e-szolgáltatások főbb ismérvei	2 óra
10.	Az adatbázis-kezelés témakörön belül a digitális könyvtárakban, katalógusokban a hozzáférési jogosultságok elemzése	Adatbázis-kezelés témakör teljes óraszám: 6 óra

Befogadó tantárgy: Magyar nyelv és irodalom - általános célok:

- A tanuló tanulmányai során ismereteket szerez a kulturális intézmények (múzeum, könyvtár, színház) és a nyomtatott, illetve digitális formában megjelenő kulturális folyóiratok, adatbázisok működéséről.
- A tanulók az eredményes tanulás érdekében egyaránt váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak rendszeres használóivá.

¹⁴ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Digitális kultúra 2020. p. 20, 128. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tant%C3%A1rnyi_Digit%C3%A1lis_kult%C3%BArA_V6_AJKP_jav.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

- A tanuló ismer és használ az életkorának megfelelő nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez.
- A tanuló bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal.
- A tanuló tanári irányítással megadott szempontok alapján információkat gyűjt különböző médiumokból és forrásokból (könyvek, atlaszok, kronológiák, könyvtárak, múzeumok, médiatárak gyűjteményei). ¹⁵

Befogadó tantárgy: Közösségi nevelés (osztályfőnöki órák) – általános célok

A tantárgy gimnáziumi helyi tantervében a könyvtárhasználat a tanulás tanítása feladat kapcsán fordul elő a következő kontextusban: Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások (tankönyvek, feladatgyűjtemények, példatárak, a kézikönyvek közül lexikonok, enciklopédiák, szótárak, interneten elérhető források). Rá kell vezetnie a tanulókat hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. ¹⁶

¹⁵ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Magyar nyelv és irodalom 2020. p. 15. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tant%C3%A1rgyi_magyar_2020_kieg%C3%A9sz%C3%ADt%C3%A9sekkel_v%C3%A9gleges_05_04.pdf

(utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04) és Könyvtárismeret, könyvtárhasználatot érintő szövegkiemelések a NAT 2020-ból i.m.

¹⁶ A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 2020. p. 4, 9. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tanterv_Oszt%C3%A1lyf%C5%91n%C3%B6ki_2020_honlapra_v2.pdf

(utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 05.)

6 Zárszó

Az intézmény Könyvtárpedagógiai Programjából jól látszik, hogy a gimnáziumban hangsúlyos tevékenység a könyvtárhasználat témaköre. E cél megvalósulása érdekében jelenik meg a könyvtárismeret több tantárgyban is eltérő mélységben és megközelítésben. Ez a komplex megközelítési mód ad lehetőséget arra, hogy tanulóink tudatos és rendszeres könyvtárhasználókká váljanak.

7 Felhasznált források jegyzéke

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzat 2020. 165 p. URL:

http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/OM_036394_I_B%C3%A9la_SZMSZ_2020_08_31_kozzetett.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Pedagógiai Program 2020. 517 p. URL:

http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/Alapdok_2021/OM036394_PED_PROG-RAM.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Informatika 2015. 140 p. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Informatika_2015.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Magyar nyelv és irodalom 2015. 88 p. URL: <http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Magyar nyelv es irodalom 2015.pdf> (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Digitális kultúra 2020. 131 p. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tant%C3%A1rgyi_Digit%C3%A1lis_kult%C3%BArA_V6_AJKP_jav.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Magyar nyelv és irodalom 2020. 91 p. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tant%C3%A1rgyi_magyar_2020_kieg%C3%A9sz%C3%ADt%C3%A9sekkel_v%C3%A9gleges_05_04.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 04.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve Négy évfolyamos gimnázium Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 2020. 24 p. URL: http://ibela.sulinet.hu/gimnazium/sites/default/files/inline-files/Helyi_tanterv_Oszt%C3%A1lyf%C5%91n%C3%B6ki_2020_honlapra_v2.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 05.)

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium 2021/2022. tanévi könyvtári munkaterve. Készítette: Fazekas Mária könyvtárostanárnő 2021. szeptember 10-én.

NAT 2020 In: Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám 2020. 01. 31. 178 p. URL: file:///C:/Users/FazekasM%C3%A1ria/Downloads/MK_20_017.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára - Magyar nyelv és irodalom 9–12. évfolyam 23 p.; Digitális kultúra 9–11. évfolyam 56 p. URL: https://www.oktatas.hu/koznevels/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 05.)

A könyvtárhasználat és az információkeresés fejlesztése. Szerk.: Dr. Béres Judit, Bp.: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 2019. 360 p. URL: <http://www.azenkonyvtaram.hu/documents/11543/45783/A+k%C3%B6nyvt%C3%A1rhaszn%C3%A1lat+%C3%A9s+az+inform%C3%A1ci%C3%B3keres%C3%A9s+fejleszt%C3%A9se.pdf/28b82590-d152-4051-9772-f82a47c770b0> (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

Dömsödy Andrea - Tóth Viktória (szerk.): Könyvtárhasználati óravázlatok 2. (Kis KTE könyvek, 8.), Budapest, Könyvtárostanárok Egyesülete, 2016. 239 p. URL: <https://portal.ktep.hu/sites/default/files/KisKTE8.pdf> (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

Fazekas Mária 2016/2017. tanévben készített könyvtárostanári portfóliója

Könyvtárhasználatot, információs műveltséget érintő elemek a NAT 2020-ban: segédlet könyvtárostanárok számára. Összeáll. Dömsödy Andrea, Bp.: OPKM, a munkaanyagnak szánt letölthető táblázatok utolsó módosítása: 2020. 09. 08. URL: https://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=518 (utolsó letöltés dátuma: 2021. 09. 30.)

Könyvtárismeretet, könyvtárhasználatot érintő szövegkiemelések a NAT 2020-ból: könyvtárostanárok számára készített könyvtárostanári levelezőlistáról származó Word formátumú belső munkaanyag. Összeáll. Dömsödy Andrea, Bp.: OPKM, készült 2020 februárjában.

Könyvtárpedagógiai Program Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium. Készítette: Czett Lászlóné könyvtáros. Pécs, 2016. 12. 04. 15 p. URL: http://www.kodaly-pecs.sulinet.hu/weboldal/doc/konyvtar_pedprog.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2021. 10. 05.)